

Nagykarácsony Község Önkormányzat Képviselő-testületének 2019. április 30-i rendes nyílt ülésének 2. napirendi pontja

Tárgya: Gyermekjóléti- és gyermekvédelmi feladatok ellátásának átfogó értékelése

Előadó: Dr. Nyikos Bettina aljegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

A **gyermek**ek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdése írja elő az önkormányzatnak, hogy minden év május 31. napjáig átfogó értékelést készítsen a **gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról**, amelyet a Képviselő-testület megtárgyal.

2018. évben Nagykarácsony Község Önkormányzat Képviselő-testülete 2018. május 03-án tárgyalta meg és az 67/2018. (V. 3.) számú határozatában fogadta el a beszámolót. Az elfogadott beszámoló megküldésre került a Fejér Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatalához. A beszámolóval kapcsolatban észrevétel nem érkezett.

Az értékelés **kötelező tartalmi követelményeit** a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet 10. számú melléklete rögzíti.

Az előterjesztéshez mellékletként a beszámoló csatolásra került.

Tisztelt Képviselőtestület!

Kérem, vitassák meg és fogadják el az összeállított anyagot.

Határozati javaslat:

Nagykarácsony Község Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta és elfogadta a „Gyermekjóléti- és gyermekvédelmi feladatok ellátásának átfogó értékelése” tárgyú előterjesztést.

A Képviselő-testület kötelezi a jegyzőt, hogy az elfogadott beszámolót küldje meg a Fejér Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatalához.

Határidő: 2019. május 31.

Felelős: Pulainé Varga Gabriella jegyző
Dr. Nyikos Bettina aljegyző

Nagykarácsony, 2019. április 24.

Dr. Nyikos Bettina
aljegyző

Beszámoló

Nagykarácsony Község Család- és Gyermejjóléti Szolgálatának 2018. évi tevékenységéről

Nagykarácsony, 2019.04.24.

Készítette: Tóthné Németh Erika
családsegítő

Tisztelt Képviselő Testület!

2016-tól az addig külön ágazatokként működő, Családsegítő Szolgálat és a Gyermekjóléti Szolgálat - számos törvénymódosítást követően - **Család – és Gyermekjóléti Szolgálatként egy, összevont szakmai egységként funkcionál**. Szolgálatunk 2018-ban is eleget tett a 1993. évi III. törvényben és a 1997. évi XXXI. törvényben előírtaknak.

E törvény foglalja magába az alapvető jogszabályokat, melyek szerint az állam, a helyi önkormányzatok és gyermekek védelmét ellátó természetes és jogi személyek, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezetek meghatározott ellátásokkal és intézkedésekkel milyen segítséget nyújthatnak a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez. A törvény három sarkalatos pontja a prevenció, a védelembe vétel, és a tartós körülmények biztosítása. Előírja a szülők kötelezően ellátandó feladatait, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetésének lehetséges módjait. A hiányzó szülői gondoskodás pótlására irányuló feladatok, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedését segítő feladatokat és teendőket.

A törvény meghatározza fenti célok elérése érdekében a gyermekek alapvető jogait és e jogok érvényesítésének garanciáit, a gyermekek védelmének alapvető szabályait.

Általános feladatok:

- a gyermekjóléti szolgáltatás keretébe tartozó feladatok
- tevékenysége megkezdéséről, céljáról, tartalmáról, elérhetőségéről, valamint a szolgáltatás igénybevételének módjáról tájékoztatja a lakosságot és az érintett személyeket, intézményeket. Tevékenységével segíti a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését
- hozzájárul a gyermek testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez
- feladata, ellátása során a tudomására jutott adatokat külön jogszabályban meghatározottak szerint kezeli.

2018. január 01-től a családsegítő feladatokat Nagykarácsony- Daruszentmiklós Család- és Gyermekjóléti Szolgálat látja el.

A Gyermekjóléti Szolgálat szolgáltatási feladatai a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében:

- a gyermeki jogokról, és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- tanácsadás (egészségügyi, pszichológiai, mentálhigiénés, életvezetési, nevelési stb. problémák esetén)
- kérelmek írása, kérvények kitöltése, továbbítása,
- hivatalos ügyek intézésében való közreműködés,
- közvetítés más intézmények, szakemberek felé,
- segíti a nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatainak ellátását,
- javaslatkészítés gyermekvédelmi intézkedés megtételére, illetve hatósági beavatkozás kezdeményezése,
- a településen élő gyermekek szociális helyzetének folyamatos figyelemmel kísérése,
- a gyermek panaszának meghallgatása, annak orvoslása érdekében a szükséges intézkedés megtétele,
- gondozási-nevelési terv készítése, esetkonferencia szervezése az érintett családok ügyében, amikor a gyermeket tanító pedagógusok és a helyi családsegítő, valamint a dunaújvárosi családsegítőből az esetmenedzser kolléga és az összes érintett szakember is részt vesz a megbeszélésen az érintett családtagokon kívül
- gyámhivatal felkérésére családba fogadás és gyermektartásdíj fizetése ügyében környezettanulmány készítése
- szociális válsághelyzetben lévők segítése, tájékoztatása, szükség esetén a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutás megszervezése,
- a területi gyermekvédelmi szakszolgálat felkérésének megfelelően vizsgálja és feltárja az örökbe fogadni szándékozók körülményeit,
- adományok közvetítése.

A gyermekjóléti szolgáltatás célja, feladata:

A gyermek érdekeinek védelme, a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítése, veszélyeztetettségének megelőzése, megszüntetése, családba történő visszahelyezése. A 0-18 éves korú gyermekek szociális helyzetének, életkörülményeinek figyelemmel kísérése.

A családsegítő tevékenysége nem csak a veszélyeztetett gyermekekre irányul, hanem prevenció keretében Nagykarácsony Község családjainak, tanácsadással, pszichés támogatással, információ átadással való segítésére is. A szolgálat működésére folyamatos igény mutatkozik a családok, egyének részéről, hiszen az életvezetés során számtalan olyan probléma merülhet fel, melynek megoldása külső segítséget igényel.

Személyi feltételek:

2018. évben a család- és gyermekjóléti szolgálat feladatait 2 fő, teljes munkaidőben, közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatott, családsegítő látta el. 1 fő Nagykarácsonyban, 1 fő Daruszentmiklóson. 2018 októberétől Nagykarácsonyban Reinicz Gábor Ferenc látja el a helyettesítést.

Tárgyi feltételek:

A nagykarácsonyi szolgálat a település frekventált területén, a Nagykarácsony Község Önkormányzata akadálymentesített épületében, egy teljesen külön irodában található, az ügyfelek számára könnyen megközelíthető helyen. A szolgálat számára biztosított az épületben tárgyaló, telefon, számítógép, internet, e-mail elérhetőség.

2018-as évről:

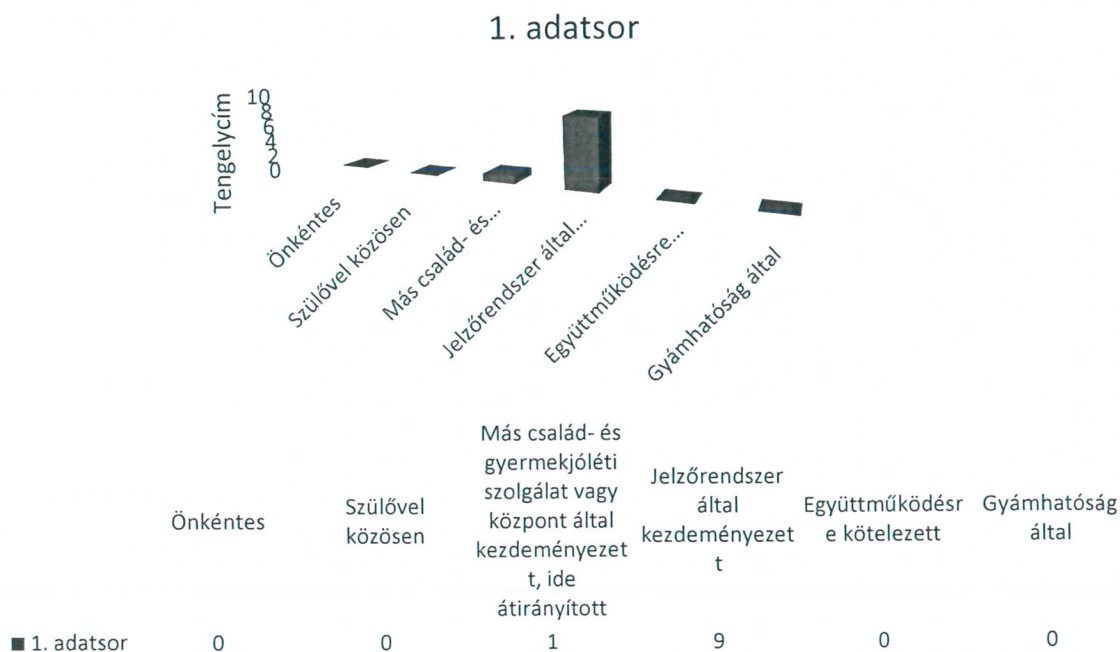
2018-ban a gondozott családok száma: Együttműködési megállapodás alapján 17 család, és további 12 család esetében, nem együttműködési megállapodás alapján (eseti gondozás).

A 2018. évet összesen 38 gyermek gondozásával zárta.

A gondozott családoknál jellemzően családi-kapcsolati konfliktus, családon belüli bántalmazás, gyermeknevelési problémák, és a nehéz anyagi körülmény volt jellemző.

A 2018. december 31-én a védelembe vett gyermek száma 11.

Az új gondozási esetek száma, a kapcsolatfelvétel módja szerint a 2018.-as évben a következőképpen alakultak. (lásd. 1 sz. diagram)

1.sz. diagram: 2018.-as évben újként keletkezett gondozási esetek száma kapcsolatfelvétel módja szerint

Összesen 10 új szolgáltatást igénybe vevő jelent meg a szolgálatnál. A táblázatból látható, hogy a más gyermekjóléti szolgálat által kezdeményezett 1 fő, a jelzőrendszer által kezdeményezve pedig 9 fő esetben kötött a szolgálat új együttműködési megállapodást.

A szolgálat szakmai tevékenységi adatai 2018. évben (lásd. 1. sz. táblázat)

Megnevezés	Tevékenységek száma (halmozott)
Információnyújtás	182
Tanácsadás	86
Segítő beszélgetés	120
Ügyintézéshez segítségnyújtás	64
Konfliktuskezelés	8
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez - pénzbeli	10
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez - természetbeni	12
Családlátogatás	612
Esetmegbeszélés	12
Szakmaközi megbeszélés	6
Esetkonferencia	6
Estkonzultáció	41
Környezettanulmány elkészítésében való közreműködés	2
Örökbefogadással kapcsolatos intézkedés	-
Adományközvetítés	4
Összesen:	1165

1. sz. táblázat: Szakmai tevékenységek a Szolgálatnál

Jól látható, hogy a szolgálatához sokan fordulnak segítségért.

Információnyújtással kapcsolatosan 182 eset volt, ami több a tavalyinál. (pl: milyen ellátásra jogosult az ügyfél, kihez kell fordulnia, mi az ügyintézés menete, hivatalos levél megírásában

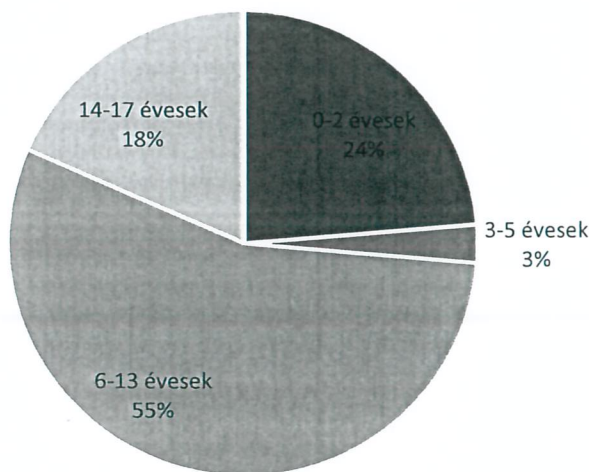
való segítségnyújtás). Nagyon sok volt a „**segítő beszélgetések**” száma (**120 esetben**) a családok igénylik a lelki segítségnyújtást, beszélgetést is egyre gyakrabban.

Több szülő kereste fel gyermekével a szolgálatot, annak érdekében, hogy a megromlott kapcsolatukon javítsanak, vagy elpanaszolják problémáikat és tanácsot, segítséget kérjenek. A problémák jellemzően nem minden esetben szűntek meg egyből, de a beszélgetések segítettek abban, hogy felek képesek legyenek türelmesebben meghallgatni a másikat, anélkül, hogy konfliktus helyzet alakult volna ki.

A 2018.-as évben a családlátogatások száma szintén magas volt, ebben nem csak gondozott családok vannak benne, hanem például hivatalos megbízások, felkérések pl. az önkormányzat általi rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylése miatti látogatások, vagy gyámhivatali felkérések nevelésbe vételek felülvizsgálata, gyermektartási ügyek, vagy védelembe vételi felülvizsgálatok miatt is.

Szolgáltatást igénybe vevő gyermekek száma életkoruk szerint. (lásd. 2. sz. diagram)

Gyermekek életkor szerinti megoszlása

2. sz. diagram: A szolgáltatást igénybe vevő gyermekek száma életkor szerint

A diagram jól mutatja, hogy a tavalyi évben a legtöbb probléma a 6-13 éves korosztályban volt. 21 gyermek esetében kezelt problémát a szolgálat családsegítője.

Jellemző, hogy ezeknél a korosztályoknál belép a védőnő, az óvoda, iskola, az orvosok, a rendőrség, mint jelzőrendszer, s így folyamatosan megfelelő, friss információkkal tud a szolgálat dolgozni. Az eset súlyosságától függ, hogy a családgondozó tesz-e javaslatot védelembe vételre a gyámhivatalhoz, vagy alapellátásba illetőleg eseti gondozásba veszi-e az adott gyermeket. Hatósági intézkedést igénylő súlyosabb esetben kell védelembe vételt kezdeményezni, egyébként elegendő lehet, ha az adott család kisebb mérvű támogatást kap a mindennapos gondjainak orvoslása érdekében.

A szolgáltatást igénybe vevő családok száma elsődleges probléma szerint és a problémák halmozott száma. (lásd. 2.sz. táblázat)

Sorszám	Probléma típusa	Családok száma elsődleges probléma szerint	Problémák halmozott száma (db) (elsődlegessel együtt)
1	Életviteli	1	4
2	Családi- kapcsolati konfliktus	4	4
3	Családon belüli bántalmazás	2	2
4	Elhanyagolás		6
5	Gyermekevelési	5	6
6	Gyermekeintézménybe való beilleszkedési nehézség	1	1
7	Magatartászavar, teljesítményzavar		4
8	Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő)	3	8
9	Ügyintézésrel kapcsolatos		2
10	Információkérésrel kapcsolatos		
11	Összesen	17	38

2.sz. táblázat: Kezelt probléma típusa és az ellátott személyek száma összefüggésében

A szolgálathoz forduló ügyfeleknél, családoknál a kezelt probléma típusa, leginkább **gyermeknevelési, elhanyagolás, illetve anyagi, környezeti jellegű problémákból tevődött össze**. A problémák jó része viszont a társadalmilag elfogadott értékrendektől való eltérésből, vagy a pénz nem megfelelő beosztásából adódik. Két okból kifolyólag, különbség van az ügyfelek tenni akarásában is. A gondozott családoknál jellemzően magas számban jelenik meg a munkanélküliség, így munkából származó jövedelem nincs, csak önkormányzati segélyek, ezért a megélhetés nehéz. Jellemző az alacsony iskolai végzettség is, ami rontja az elhelyezkedés esélyeit, előfordulnak pszichés jellegű problémák, és a rátermettség, akarat, belső indíttatás hiánya is.

Anyagi problémák esetén a családsegítő igyekszik a családokat megtanítani különböző spórolási technikákra, segíti őket az önkormányzat által kínált támogatásokat igénybe venni. Ezen kívül a nehéz időkben lelki támaszt nyújt a családoknak. Konfliktusok esetén fontos, hogy a felek mihamarabb beszélni tudjanak egymással, és a konfliktushelyzet megszűnjön. Ebben is segítséget nyújt a családsegítő, aki egy külső személyként –mediátorként- irányítja a kommunikáció megfelelő helyreállítását, egymás megértését.

Megjelenő probléma a családokban az elhanyagolás, és az életviteli problémák. Ebben szintén folyamatos segítőként van jelen a családsegítő. Feladata ilyen esetben egyrészt, az elhanyagolás mihamarabbi megszüntetése, illetőleg, hogy megtanítsa a családot a helyes működési módokra. Elhanyagolásoknál a védőnővel is szorosabban működik együtt a családsegítő, hiszen ilyen esetekben tanácsaival ő is segítheti a gyermek testi- lelki fejlődésének alakulását a megfelelő irányba.

Sajnos problémaként jelentkezik még a **gyermeknevelés**, ami évről évre gyakrabban előforduló probléma, ami szintén adódhat akár anyagi gondokból és a szülő észre se veszi, hogy nem jut idő a gyerekére és az iskolában adódó problémák kezelésére az anyagi javak előteremtése miatt. A családsegítő folyamatos segítő beszélgetésekkel igyekezett a kialakult helyzeten változtatni.

A **magatartászavar** kialakulását - a szülőkkel való segítő beszélgetéssel, a családlátogatásokkor közvetített tanácsokkal, a gyerekekkel való segítő beszélgetésekkel - próbálja a családsegítő csökkenteni, legjobb szándékai szerint megszüntetni.

Jelzőrendszer:

2018. évben 19 alkalommal küldtek írásos jelzést a gyermekjóléti szolgálat felé:

Megnevezés	Jelzések száma
Közüoktatási intézményi	15
Állampolgár	1
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgálat Központ	1
Egészségügyi szolgáltató	1
Gyermekevédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal	1

A 2018-as évben a jelzőrendszeri tagok többségével jól működött az együttműködés. A beszámolókból is ez derül ki. A háziorvosok esetében kicsit nehézkes, mert jelenleg nincs állandó háziorvos, három orvos helyettesít a településen.

A helyi iskolába 2018. december 31.-i állapot szerint 13 hátrányos helyzetű, és 3 halmozottan hátrányos helyzetű tanuló volt. 16 fő SNI, 16 fő BTM-es tanuló részesült fejlesztő pedagógiai ellátásban. 2018-ban jelentkező problémák: az ápoltság, felszerelés hiánya, iskolai hiányzás, gyermekbántalmazás, lakóörülmények problémája.

Az óvodába 2018. december 31. állapot szerint 1 hátrányos helyzetű, és 2 halmozottan hátrányos helyzetű gyermek járt. 2018-ban 17 gyermek vizsgálatát ill. kontroll vizsgálatát kezdeményezték a nevelési tanácsadóban.

Adományok:

2018 májusában a Szent Lázár Lovagok Alba Regia Alapítványtól, 25 doboz ruha-, cipő- és játék adományt kapott a Nagykarácsony- Daruszentmiklós Család- és Gyermekejóléti Szolgálat, melyet ingyenes ruhabörze keretein belül osztottunk ki a rászoruló családoknak. 2018. decemberében pedig, 400 kg tartós élelmiszerrel tudtunk segíteni 27 rászoruló családnak, a Katolikus Karitászt segítségével.

Összegzés:

Nagykarácsony községben lakó családoknál az előforduló problémák száma, évről évre növekszik, de a népesség számának tükrében nem kirívó. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat működésének köszönhetően a súlyos problémák kialakulása nagy részben megállítható és orvosolható, de a megnövekedett adminisztrációs tevékenység miatt kevesebb idő jut, vagy a családokkal való, kézzel fogható segítségre, vagy a papír munka elvégzésére.

A 2019-es évben is fő célom a prevenció, igyekszem időben felismerni a gyermekekkel kapcsolatos problémákat és ezek megoldására megtenni a szükséges lépéseket, mielőtt hatósági beavatkozásra kerülne Amennyiben súlyos esetről van szó, kezdeményezem a gyámhivatal hatóságként való közreműködését.

Kérem a Tisztelt Képviselő Testületet, hogy Nagykarácsony Község Gyermekjóléti Szolgálatának 2018. évi tevékenységéről szóló beszámolóját fogadja el.

Nagykarácsony, 2019. 04. 24.

Tisztelettel:

Tóthné Németh Erika

családsegítő

